

VÝROČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI SNAS

za rok 2014

Bratislava 31. marec 2015

Schválil: Mgr. Martin Senčák
riaditeľ

Názov organizácie:

Slovenská národná akreditačná služba (SNAS)

Sídlo:

Karloveská 63
840 00 Bratislava 4

Kontakt:

E-mail: snas@snas.gov.sk
Web: www.snas.sk, www.snas.eu

Obsah

1	Identifikácia organizácie	4
2	Pôsobnosť, poslanie a štruktúra	5
	Pôsobnosť	5
	Poslanie	5
	Organizačná štruktúra	5
	Orgány SNAS	6
	Poradné orgány SNAS	7
3	Akreditačné služby	8
	Akreditácia laboratórií	13
	Akreditácia inšpekčných orgánov	13
	Akreditácia organizátorov skúšok spôsobilosti	14
	Akreditácia certifikačných orgánov	14
	Akreditácia environmentálnych overovateľov	15
	Akreditácia overovateľov emisií skleníkových plynov	15
4	Správna laboratórna prax	16
5	Systém manažérstva	17
	Ciele kvality	17
	Interné audity	17
	Vzdelávacie aktivity	17
	Sťažnosti, odvolania a iné podania	19
	Spätná väzba	19
	Dokumentácia	19
6	Externé audity	20
	Evaluácie	20
	Monitoring ÚNMS SR	21
	Kontrola nad správou registratúry	21
7	Medzinárodné aktivity	21
	Súčasná pozícia v medzinárodnom kontexte	21
	Plnenie medzinárodných záväzkov	21
	Cezhraničná akreditácia	23
	Medzinárodná spolupráca	23
8	Hospodárenie	23
9	Zhodnotenie roku 2014	24
10	Výhľad na rok 2015	24
	Strednodobý výhľad	25
	Zoznam použitých skratiek	26

1 Identifikácia organizácie

Názov organizácie: Slovenská národná akreditačná služba (SNAS)

Logo:

Sídlo organizácie: Karloveská 63
840 00 Bratislava 4

Kontakt: e-mail: snas@snas.gov.sk
www.snas.sk, www.snas.eu

Typ organizácie: verejnoprávna inštitúcia

Zriadenie: zriadená zákonom č. 505/2009 Z. z. v znení zákona č. 307/2013 Z. z. a zákona č. 352/2014 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Riaditeľ: Mgr. Martin Senčák

Členovia vedenia:

zástupca riaditeľa a manažér kvality

Ing. Dagmar Bočanová

vedúci odboru akreditácie laboratórií,
inšpekčných orgánov a SLP

do 11.4.2014 Ing. Tibor Czocher, MPH
od 14.4.2014 Ing. Karol Richter, CSc.
od 1.12.2014 RNDr. Miroslav Kromka, CSc.

vedúca odboru certifikačných
orgánov a overovateľov

do 30.10.2014 Ing. Renáta Kuťková
od 1.11.2014 Ing. Gizela Pelechová

vedúci odboru ekonomicky a
prevádzky

Ing. Peter Lovecký

Ostatní pracovníci:

odborný garant kalibračných laboratórií

do 1.10.2014 Ing. Mária Bažantová
od 1.5.2014 Ing. Renáta Knorová

odborný garant skúšobných laboratórií

Ing. Alena Štefanovičová

odborný garant medicínskych laboratórií

do 1.10.2014 RNDr. Katarína Juríková, CSc.
od 1.5.2014 Ing. Jarmila Dubajová, PhD.

odborný garant inšpekčných orgánov

Ing. Ivan Kováčik

odborný garant správnej laboratórnej
praxe

Ing. Kvetoslava Forišeková

odborný garant certifikačných orgánov
na produkty

do 30.10.2014 Ing. Gabriela Kopínová
od 1.11.2014 Ing. Pavol Kothaj

odborný garant certifikačných orgánov
na personál

Ing. Mária Mészarošová

odborný garant certifikačných orgánov
na systémy manažérstva

do 30.10.2014 Ing. Gizela Pelechová
od 1.11.2014 Ing. Juraj Randus

odborný garant overovateľov emisii
skleníkových plynov, EMAS

od 1.11.2014 Ing. Renáta Kuťková

2 Pôsobnosť, poslanie a štruktúra

Pôsobnosť

SNAS je verejnoprávna inštitúcia zriadená zákonom č. 505/2009 Z. z. v znení zákona č. 307/2013 Z. z. a zákona č. 352/2014 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“).

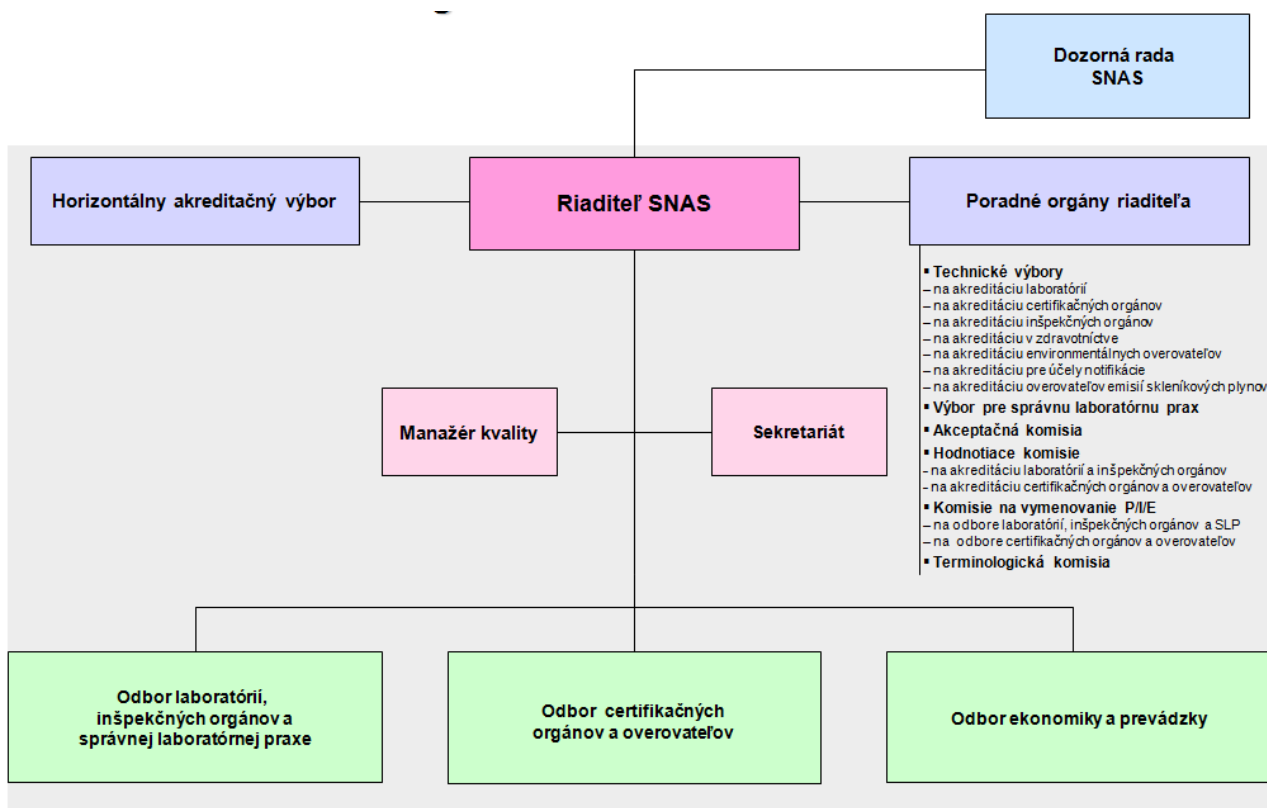
SNAS je v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 765/2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh (ďalej len „nariadenie EPaR“) jediným vnútroštátnym akreditačným orgánom v Slovenskej republike, ktorý vykonáva akreditáciu orgánov posudzovania zhody ako činnosť orgánu verejnej moci uznaným vládou Slovenskej republiky.

V zmysle nariadenia EP a R sa SNAS pravidelne podrobuje vzájomnému hodnoteniu (ďalej len „evaluácii“) zo strany EA, ktorá preveruje dodržiavanie medzinárodnej normy a pravidiel stanovených pre akreditáciu. Monitorujúcou autoritou nad dodržiavaním zákona je ÚNMS SR.

Poslanie

Poslaním SNAS, ako jediného národne i medzinárodne uznaného akreditačného orgánu v Slovenskej republike, je vykonávať akreditáciu orgánov posudzovania zhody predovšetkým v Slovenskej republike, plne v zhode s princípmi a kritériami medzinárodnej akreditácie, t.j. podľa medzinárodných noriem, dokumentov globálnych a regionálnych medzinárodných organizácií (EA, ILAC, IAF, FALB, OECD) a to tak, aby osvedčenia o akreditácii vydané SNAS, boli medzinárodne akceptované a uznávané.

Organizačná štruktúra

Ukazovateľ	k 31.12.2014	k 31.12.2013
Priemer. prepočítaný stav zamestnancov	41,9	40,1
Fyzický počet zamestnancov celkom	41	43
- z toho zamestnanci na dobu určitú	2	5
zamestnanci so zdravotným postihnutím	1	1

Veková štruktúra zamestnancov k 31. 12. 2014:

Veková hranica	Ženy	Muži	Celkom
26-30	2	1	3
31-35	0	0	0
36-40	0	2	2
41-45	4	2	6
46-50	6	1	7
51-55	9	4	13
56-59	3	2	5
nad 60	3	2	5
Celkom	27	14	41

SNAS zabezpečuje výkon svojich činností vo veľkej miere aj pomocou externých posudzovateľov, expertov a inšpektorov. V roku 2014 bolo v SNAS evidovaných celkovo 590 posudzovateľov, vedúcich posudzovateľov a expertov SNAS, vedúcich inšpektorov a inšpektorov SLP. Z vedúcich posudzovateľov bolo 19 interných a 30 externých, vedúci inšpektor bol 1 interný a 8 externých.

Orgány SNAS

Orgánmi SNAS podľa § 10 zákona sú

- a) riaditeľ,
- b) dozorná rada.

Riaditeľ

Riaditeľ je štatutárnym orgánom SNAS, ktorý riadi jej činnosť a koná v jej mene. Zodpovedá za plnenie záväzných požiadaviek vyplývajúcich z jej statusu vnútroštátneho akreditačného orgánu, statusu riadneho člena EA, ILAC, IAF, FALB a OECD, a statusu signatára medzinárodných dohôd o vzájomnom uznávaní EA MLA, ILAC MRA a IAF MLA.

Dozorná rada

Dozorná rada je dozorným a kontrolným orgánom SNAS. Pôsobnosť dozornej rady je definovaná v § 14 ods. 2 zákona. Dozorná rada má piatich členov, ktorí sú zástupcovia Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (1 člen), ÚNMS SR (1 člen), SNAS (1 člen) a SAR (2 členovia). Zloženie dozornej rady k 31.12.2014 bolo nasledovné:

Ing. Emil Košút, – predseda, zástupca SAR
Ing. Jaroslava Gazdíková, – podpredseda, zástupca MH SR
Ing. Iveta Harušťáková, – členka, zástupca ÚNMS SR
JUDr. Petronela Lešková, – členka, zástupca SNAS

Zasadania dozornej rady sa uskutočnili v dňoch 23.4., 22.5., 18.6. a 30.10.2014.

Poradné orgány SNAS

Poradným orgánmi riaditeľa SNAS sú:

Horizontálny akreditačný výbor

- umožňujúci účinné a vyvážené zapojenie strán zainteresovaných na akreditácii bez prevahy niektorej z nich (národní regulátori, zákazníci akreditovaných orgánov posudzovania zhody, nezávislí experti z rôznych oblastí akreditácie a akreditované orgány posudzovania zhody)
- dohliadajúci na nezávislosť, transparentnosť a objektivitu akreditačných služieb
- spolupracujúci pri určovaní cieľov v oblasti akreditácie v koncepčných a strategických záležitostiach
- preverujúci, ako SNAS vykonáva svoje poslanie na Slovensku

Technické výbory

- zabezpečujúce potrebné externé expertízy poskytujúce odborné stanoviská vo veciach priamo súvisiacich s akreditáciou
- deliace sa podľa oblastí akreditácie na
 - Technický výbor SNAS na akreditáciu laboratórií
 - Technický výbor SNAS na akreditáciu certifikačných orgánov
 - Technický výbor SNAS na akreditáciu inšpekčných orgánov
 - Technický výbor SNAS na akreditáciu v zdravotníctve
 - Technický výbor SNAS na akreditáciu environmentálnych overovateľov
 - Technický výbor SNAS na akreditáciu overovateľov emisií skleníkových plynov

Výbor SNAS pre správnu laboratórnu prax

- hodnotiaci písomné podklady k jednotlivým kauzám, predovšetkým čiastkové a súhrnné správy inšpektorov a ich závery z inšpekcií dodržiavania zásad SLP testovacími pracoviskami
- poskytujúci odporúčania vo veci rozhodovania v oblasti inšpekcie a verifikácie plnenia zásad správnej laboratórnej praxe

Akceptačná komisia

- preverujúca dostatočnosť informácií uvedených v žiadosti o akreditačnú službu, požadovanú oblasť, špecifikáciu činnosti alebo rozsah akreditácie, o ktorý je žiadané
- potvrdzujúca dostatočnosť zdrojov SNAS na výkon požadovanej akreditačnej služby a dostupnosť odborne spôsobilých posudzovateľov a expertov v danej oblasti akreditácie
- poskytujúca odporúčania vo veci akceptácie žiadostí o akreditačnú službu

Hodnotiace komisie

- zhodnocujúce vhodnosť a správnosť postupu pri plánovaní, vzorkovaní a výkone posudzovaní v oblasti akreditácie, pre ktoré sú zriadené, vrátane záznamov z posudzovaní
- kontrolujúce plnenie všetkých záväzných požiadaviek pri výkone akreditačných služieb
- poskytujúce odporúčania vo veci rozhodovania v oblasti akreditácie

Komisie na vymenovanie posudzovateľov

- preverujúce dostatočnosť podkladov pre zaradenie odborníkov z rôznych oblastí do databázy SNAS
- pravidelne kontrolujúce aktuálnosť databázy posudzovateľov, vedúcich posudzovateľov, inšpektorov, vedúcich inšpektorov a expertov
- poskytujúce odporúčania na vymenovanie posudzovateľov, vedúcich posudzovateľov, inšpektorov, vedúcich inšpektorov SLP

Terminologická komisia riešiacia otázky spojené s

- používaním odborných termínov
- prekladom z cudzích jazykov
- harmonizáciou odbornej terminológie v oblasti akreditácie

Prehľad aktivít poradných orgánov riaditeľa SNAS roku 2014

Poradný orgán SNAS	Počet členov	Počet zasadnutí
Horizontálny akreditačný výbor	18	1
Technické výbory	45	8
Výbor SNAS pre správnu laboratórnu prax	6	4
Akceptačná komisia	7	33
Hodnotiace komisie	16	54
Komisie pre vymenovanie P/VP/IVIE	10	12
Terminologická komisia	8	0
S P O L U	110	112

3 Akreditačné služby

SNAS akredituje podľa medzinárodne platných normatívnych dokumentov radu ISO 14000, ISO 15000, ISO/IEC 17000, v súlade s európskou a národnou legislatívou a povinnými aplikačnými dokumentmi medzinárodných organizácií – EA, ILAC, IAF a FALB:

- ⇒ laboratória
 - ✓ kalibračné – ISO/IEC 17025
 - ✓ skúšobné – ISO/IEC 17025
 - ✓ medicínske – ISO 15189
- ⇒ inšpekčné orgány – ISO/IEC 17020
- ⇒ certifikačné orgány na certifikáciu
 - ✓ systémov manažérstva – ISO/IEC 17021
 - ✓ osôb – ISO/IEC 17024
 - ✓ produktov – ISO/IEC 17065
- ⇒ organizátorov skúšok spôsobilosti – ISO/IEC 17043
- ⇒ environmentálnych overovateľov – ISO/IEC 17021 a nariadenie EP a R 1221/2009
- ⇒ overovateľov emisii skleníkových plynov – EN/ISO 14065
- ⇒ prípadne aj iné činnosti, na ktoré sa vzťahujú akreditačné požiadavky stanovené medzinárodne uznávanými normatívnymi dokumentmi.

Výsledkom činnosti SNAS je udelenie akreditácie orgánom posudzovania zhody, ktorá oficiálne potvrdzuje plnenie záväzných požiadaviek a ich spôsobilosť vykonávať deklarované činnosti nestranne, nezávisle a na požadovanej profesionálnej úrovni a ktorá je uznávaná doma i v zahraničí. SNAS tak poskytuje zákazníkovi orgánov posudzovania zhody požadovaný stupeň garancie, že výsledky činnosti orgánu posudzovania zhody sú hodnoverné. U akreditovaných osôb vykonáva SNAS tiež pravidelný dohľad nad plnením podmienok, za ktorých im bola udelená akreditácia.

Na základe záverov hodnotiacich komisií bolo vydaných 33 nových osvedčení o akreditácii 65 osvedčení v rámci reakreditácií a 31 na základe rozšírení.

V roku 2014 SNAS pozastavil akreditáciu v 22 prípadoch z dôvodu neplnenia akreditačných požiadaviek, z organizačných dôvodov alebo na vlastnú žiadosť akreditovaného subjektu. Rozhodnutím bolo zrušených 7 udelených akreditácií.

Prehľad poskytnutých a poskytovaných akreditačných služieb SNAS je uvedený v tabuľkách nižšie.

Prehľad počtu prijatých žiadostí o akreditačné služby SNAS v rámci jednotlivých oblastí akreditácie v roku 2014

Oblasť akreditácie		A	RA	RO	PP	Spolu
Kalibračné laboratóriá		4	11	3	1	19
Skúšobné laboratóriá		21	53	19	3	96
Medicínske laboratóriá		9	6	-	-	15
Organizátori skúšok spôsobilosti		1	1	-	-	2
Inšpekčné orgány		2	4	1	-	7
Certifikačné orgány certif. produkty		1	5	2	-	8
Certifikačné orgány certifikujúce manažérstva	QMS	-	7	1	-	8
	AQAP	-	-	-	-	0
	pri zvaraní	-	2	-	-	2
	SFCS	-	-	1	-	1
	ZP	-	1	-	-	1
	EMS	1	8	1	-	10
	ISMS	-	-	-	-	0
	OH&S MS	1	9	3	-	13
FSMS	-	1	-	-	1	
Certifikačné orgány certif. osoby		1	3	2	-	6
Environmentálni overovatelia		-	-	-	-	0
Overov. emisií skleníkových plynov		-	-	-	-	0
Plnenie notif./autoriz. požiad.		2	2	2	-	6
Dodržiavanie zásad SLP		-	3	-	2	5
S P O L U		43	116	35	6	200

A - akreditácia, RA – reakreditácia, RO – rozšírenie akreditácie, PP – predbežné posúdenie

Ukončené akreditačné služby podľa oblastí akreditácie v roku 2014

Oblasť akreditácie	Počet ukončených							Spolu	
	A	RA	SP	PP	RO	D			
						DR	DM		
Kalibračné laboratóriá	4	10	0	1	3	51	2	71	
Skúšobné laboratóriá	21	44	0	1	24	216	2	308	
Medicínske laboratóriá	6	6	0	0	3	30	3	48	
Organizátori skúšok spôsobilosti	1	1	0	1	0	3	0	6	
Inšpekčné orgány	0	4	0	0	1	31	0	36	
Certifikačné orgány certif. produkty	0	4	17	0	3	28	0	52	
Certifikačné orgány certifikujúce manažérstva	QMS	0	5	44	0	2	32	2	85
	AQAP	0	0	1	0	0	3	0	4
	pri zvaraní	0	1	5	0	1	4	0	11
	SFCS	0	0	0	0	1	0	0	1
	ZP	0	0	2	0	0	3	0	5
	EMS	0	6	27	0	1	18	0	52
	ISMS	0	0	5	0	0	5	0	10
	OH&S MS	0	6	27	0	3	19	0	55
	FSMS	0	1	9	0	1	5	0	16
Certifikačné orgány certif. osoby	0	4	19	0	2	16	3	44	
Environmentálni overovatelia	0	0	2	0	0	1	0	3	
Overov. emisií skleníkových plynov	1	0	6	0	0	5	0	12	
Plnenie notif./autoriz. požiad.	0	4	0	0	1	7	0	12	
SPOLU	33	96	164	3	46	477	12	831	

A - akreditácia, RA – reakreditácia, SP – svedecké posúdenie, PP – predbežné posúdenie, RO – rozšírenie akreditácie, D – dohľad, DR – dohľad riadny, DM – dohľad mimoriadny

Rozpracované akreditačné služby podľa oblastí akreditácie v roku 2014

Oblasť akreditácie	Počet rozpracovaných							Spolu	
	A	RA	SP	PP	RO	D			
						DR	DM		
Kalibračné laboratóriá	1	6	0	0	2	10	0	19	
Skúšobné laboratóriá	10	27	0	2	4	53	0	96	
Medicínske laboratóriá	3	4	0	0	0	14	0	21	
Organizátori skúšok spôsobilosti	1	1	0	0	0	0	0	2	
Inšpekčné orgány	1	1	0	0	1	10	0	13	
Certifikačné orgány certif. produkty	2	4	0	0	0	1	0	7	
Certifikačné orgány certifikujúce systémy manažérstva	QMS	0	4	3	0	4	2	0	13
	AQAP	0	1	0	0	1	0	0	2
	pri zváraní	0	1	1	0	0	0	0	2
	SFCS	0	0	0	0	0	0	0	0
	ZP	0	1	0	0	0	0	0	1
	EMS	1	5	2	0	3	2	0	13
	ISMS	0	0	2	0	2	1	0	5
	OH&S MS	2	5	1	0	3	2	0	13
	FSMS	0	1	1	0	1	0	0	3
Certifikačné orgány certif. osoby	1	1	1	0	1	1	0	5	
Environmentálni overovatelia	0	0	1	0	0	1	0	2	
Overov. emisií skleníkových plynov	0	0	0	0	0	0	0	0	
Plnenie notif./autoriz. požiad.	1	1	0	0	1	5	0	7	
SPOLU	23	63	12	2	23	102	0	225	

A - akreditácia, RA – reakreditácia, SP – svedecké posúdenie, PP – predbežné posúdenie, RO – rozšírenie akreditácie, D – dohľad, DR – dohľad riadny, DM – dohľad mimoriadny

Prehľad poskytnutých akreditačných služieb SNAS v rokoch 2012 až 2014

Oblasť akreditácie	Počet ukončených v r. 2012			Počet ukončených v r. 2013			Počet ukončených v r. 2014		
	A	RA	ostatné služby	A	RA	ostatné služby	A	RA	ostatné služby
Laboratóriá	17	69	224	28	52	273	31	60	336
Certifikačné orgány	3	29	256	11	31	341		27	308
Inšpekčné orgány	0	13	15	0	5	17	1	4	31
Ostatné (PT, EO, OESP, NAP)	2	3	11	8	5	21	1	5	27
SPOLU	22	114	506	47	93	652	33	96	702
Spolu za rok	642			792			831		

A - akreditácia, RA – reakreditácia

Prehľad platných osvedčení o akreditácii v roku 2014

Oblasť akreditácie		Počet platných osvedčení
Kalibračné laboratóriá		49
Skúšobné laboratóriá		221
Medicínske laboratóriá		40
Organizátori skúšok spôsobilosti		3
Inšpekčné orgány		28
Certifikačné orgány certifikujúce produkty		26
Certifikačné orgány certifikujúce systémy manažérstva	QMS	31
	AQAP	1
	pri zváraní	5
	SFCS	1
	ZP	2
	EMS	22
	ISMS	5
	OH&S MS	22
FSMS	7	
Certifikačné orgány certifikujúce osoby		17
Environmentálni overovatelia		1
Overovatelia emisií skleníkových plynov		6
Plnenie notifikačných/autorizačných požiadaviek		12
S P O L U		499

Prehľad počtu platných osvedčení o akreditácii v rokoch 2012 až 2014

Oblasť akreditácie	Počet platných osvedčení		
	k 31.12.2012	k 31.12.2013	k 31.12.2014
Kalibračné laboratóriá	50	49	49
Skúšobné laboratóriá	214	219	221
Medicínske laboratóriá	31	36	40
Organizátori skúšok spôsobilosti	2	3	3
Inšpekčné orgány	30	28	28
CO certifikujúce produkty	27	26	26
CO certifikujúce systémy manažérstva	101	97	96
CO certifikujúce osoby	18	18	17
Environmentálni overovatelia	1	1	1
Overovatelia emisií skleníkových plynov	-	5	6
Plnenie notifikačných/autorizačných požiadaviek	15	12	12
S P O L U	489	494	499

Okrem štandardne vykonávaných akreditačných služieb (predbežné posúdenia, posúdenia za účelom akreditácie, reakreditácie a rozšírenia, dohľady, mimoriadne dohľady, akreditačné služby za účelom notifikácie/autorizácie) SNAS sa podieľal vo všetkých oblastiach akreditácie aj na iných činnostiach:

- zasadnutia technických výborov, kde boli prerokovávané otázky súvisiace s aktuálnymi problémami v rôznych oblastiach akreditácie a potvrdzovali sa odborné spôsobilosti posudzovateľov a expertov zaraďovaných do databázy SNAS,

- zvyšovanie efektivity a organizačného zabezpečovania posudzovaní (Do funkcií vedúcich posudzovateľov, najmä pri akreditáciách, reakreditáciách a rozšíreniach, boli zaradovaní prevažne interní pracovníci SNAS (cca 90% služieb, zároveň sa zaviedol nový prístup a forma ukončovania posudzovaní, čím sa dosiahla priemerná dĺžka trvania služby 117 dní),
- spolupráca so zahraničnými akreditačnými orgánmi pri výkone cezhraničnej akreditácie vo forme subdodávok, alebo účasťou na posudzovaniach v pozíciách členov posudzovacích skupín, resp. pozorovateľov,
- priebežné dopĺňanie a aktualizácia databázy posudzovateľov a expertov SNAS pre všetky oblasti akreditácie,
- zdokonaľovacie vzdelávania pracovníkov, výchova nových posudzovateľov a expertov,
- školenia posudzovateľov, vedúcich posudzovateľov a expertov,
- spracovávanie, aktualizácia, pripomienkovanie dokumentov interných aj externých, účasť na prieskumoch EA, EC, ILAC, IAF, FALB,
- príprava a zabezpečenie činností súvisiacich s 3 evaluáciami EA a FALB.

Akreditácia laboratórií

V roku 2014 v oblasti skúšania a kalibrácie:

- sa vykonávalo v akreditovaných medicínskych laboratóriách v rámci prechodného obdobia posudzovanie plnenia požiadaviek podľa nového vydania normy ISO 15189:2012,
- v oblasti merania emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia sa vykonávali posudzovania akreditačných požiadaviek a atestácie plnenia notifikačných požiadaviek publikovaných v zákone č.137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a vo Vyhláske Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 60/2011 Z. z. v laboratóriách vykonávajúcich oprávnené merania emisií, vrátane ich subdodávateľov,
- prebiehali na úrovni pracovných skupín vo vybraných oblastiach činností skúšobných laboratórií v súvislosti so závermi Aktívu 2014 a so zavedením nového cenníka za akreditačné služby odborné diskusie s cieľom prehodnotenia vhodnosti určujúcich faktorov definovaných v cenníku pre objektívne stanovenie ceny za akreditačnú službu.

V oblasti skúšobných laboratórií a medicínskych laboratórií (vrátane atestácie plnenia autorizačných/notifikačných požiadaviek) vo všeobecnosti možno konštatovať, že celkový počet vykonaných a rozpracovaných akreditačných služieb sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom znížil. Ukončených bolo 356 a rozpracovaných 117 akreditačných služieb, t.j. spolu 474 akreditačných služieb, čo predstavuje zníženie celkového akreditačných služieb o 14 oproti roku 2013 (v roku 2013 bolo 313 ukončených, 185 rozpracovaných, t.j. spolu 498). Sumárny počet reakreditácií a akreditácií však vzrástol zo 63 v roku 2013 na 77 v roku 2014 a výrazne sa znížila rozpracovanosť služieb. Laboratóriá požadujúce akreditačné služby reprezentujú subjekty tak z regulovanej, ako aj z neregulovanej sféry.

V oblasti kalibračných laboratórií bola situácia podobná. SNAS ukončil v roku 2014 celkovo 71 akreditačných služieb a rozpracovaných bolo 19 akreditačných služieb t.j. spolu 90 akreditačných služieb (v roku 2013 celkovo 59 akreditačných služieb ukončených, 35 akreditačných služieb rozpracovaných, t.j. spolu 94 akreditačných služieb), čo predstavuje mierny pokles v porovnaní s rokom 2013. Sumárny počet reakreditácií a akreditácií klesol zo 14 v roku 2013 na 7 v roku 2014, výrazne sa však znížila rozpracovanosť služieb.

Akreditácia inšpekčných orgánov

V roku 2014 v oblasti inšpekcie:

- SNAS pokračoval a ukončil posudzovanie akreditovaných a akreditujúcich sa inšpekčných orgánov na plnenie požiadaviek aktualizovanej normy ISO/IEC 17020:2012, ku koncu roku 2014 bolo všetkých 28 inšpekčných orgánov posúdených podľa novej normy.

V oblasti akreditácie inšpekčných orgánov bolo v roku 2014 ukončených 36 akreditačných služieb. Rozpracovaných bolo 13 akreditačných služieb. Počet akreditovaných inšpekčných orgánov ku koncu roka 2014 bol 28, čo v porovnaní s rokom 2013 predstavuje nárast o 1. Z hľadiska nezávislosti inšpekčného orgánu je 25 inšpekčných orgánov akreditovaných ako typ A a 3 ako typ C. Akreditované inšpekčné orgány

pracujú tak v regulovanej ako aj v neregulovanej oblasti. Naďalej pokračovala spolupráca s regulátormi, ktorá je najmä s MŽP SR stále na vysokej úrovni. Spolupráca s národnými notifikačnými/autorizačnými orgánmi (najmä s ÚNMS SR) v oblasti spoločného posudzovania plnenia notifikačných/autorizačných požiadaviek má vzrastajúcu tendenciu.

Akreditácia organizátorov skúšok spôsobilosti

V roku 2014 v oblasti organizátorov skúšok spôsobilosti:

- SNAS informoval sekretariát EA, že bude žiadať o rozšírenie svojho signatárstva EA MLA o oblasť akreditácie organizátorov skúšok spôsobilosti samostatnou evaluáciou hneď, ako EA potvrdí svoju pripravenosť pre túto oblasť.

V oblasti organizátorov skúšok spôsobilosti boli v roku 2014 ukončené 2, a rozpracované 2 akreditačné služby, čo predstavuje nárast v porovnaní s rokom 2013 o 1 akreditačnú službu. V súlade s politikou EA a ILAC využíva SNAS medzilaboratórne porovnania a skúšky spôsobilosti ako nástroj zabezpečenia porovnateľnosti výsledkov ním akreditovaných laboratórií, a tam, kde je to možné, na preverenie dosahovania správnosti výsledkov meraní, skúšok a kalibrácií. Mnohé laboratóriá sa zúčastňujú na rôznych projektoch medzinárodných a národných PT/ILC nezávisle od SNAS, prípadne ich aj sami organizujú v oblastiach, v ktorých oficiálne nie sú dostupné. Aktuálne programy národných a medzinárodných organizátorov ILC/PT sú pravidelne uverejňované na webovej stránke SNAS pričom laboratóriá sú pravidelne vyzývané na účasť v týchto porovnaníach. Výsledky PT/ILC sú vždy kontrolované posudzovateľmi SNAS pri výkone posudzovaní za účelom akreditácie, reakreditácie, rozšírenia akreditácie v laboratóriách, ako aj pri výkone plánovaných dohľadov v týchto subjektoch, o čom sú uvedené informácie v správach z týchto posudzovaní.

Akreditácia certifikačných orgánov

V roku 2014 SNAS

1) v oblasti certifikácie systémov manažérstva:

- zaviedol koncom roka novú službu, t.j. akreditáciu certifikačných orgánov certifikujúcich systémy energetického manažérstva podľa ISO 50001:2011, ktorá bola zákazníkmi žiadaná v súvislosti so zabezpečením energetického auditu v zmysle § 14 Zákona č. 321/2014 Z.z. o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov z 21. októbra 2014. Počet manažérskych systémov, na ktoré SNAS poskytuje akreditáciu, narástol na 9,
- pokračoval u CO certifikujúcich EMS (ISO 14001) v posudzovaní plnenia požiadaviek podľa nového vydania normy ISO/TS 17021-2:2012 a prechodné obdobie bolo ukončené k 14.08.2014 v prípade všetkých 22 akreditovaných subjektov,
- pokračoval u CO certifikujúcich QMS (ISO 9001) v posudzovaní plnenia požiadaviek podľa novej normy ISO/IEC TS 17021-3:2013 a prechodné obdobie bude ukončené k 2.5.2015, posudzovania boli vykonané v rámci pravidelných dohľadov, reakreditácií alebo mimoriadneho posudzovania u všetkých 31 subjektov,
- začal vykonávať posudzovania pripravenosti akreditovaných CO na ISMS na certifikáciu podľa novej normy ISO/IEC 27001:2013 v rámci prechodného obdobia, ktoré bude končiť 01. 10. 2015,
- v blízkej budúcnosti (predpoklad 2015) sa očakávajú nové vydanie základných noriem pre certifikačné orgány certifikujúce systémy manažérstva (napr. ISO/IEC 17021-1, ISO 9001 a ISO 14001),

2) v oblasti certifikácie produktov

- sa stal signatárom IAF MLA v oblasti certifikácie produktov v schéme GlobalG.A.P. IFA General Regulations,
- pokračoval v posudzovaní plnenia požiadaviek podľa nového vydania normy ISO/IEC 17065:2012, ktorá nahradila EN 45011 v rámci prechodného obdobia, ktoré končí 15.9.2015, posúdenie plnenia požiadaviek podľa uvedenej normy bolo vykonané zatiaľ u 85% akreditovaných subjektov,
- zintenzívil spoluprácu s regulátormi (UNMS SR, MDVRR), ktorá bola zameraná na zjednotenie požiadaviek na akreditáciu pre účely notifikácie tak, aby boli splnené požiadavky špecifikované v príslušnej harmonizovanej medzinárodnej legislatíve a tiež požiadavky stanovené na národnej úrovni.

- vykonal u certifikačných orgánov certifikujúcich produkty, ktoré pôsobia aj ako notifikované orgány 12 posudzovaní za účasti pracovníkov UNMS SR a 1 posudzovanie za účasti pracovníka MDVRR- v oblasti certifikácie osôb,
- pokračoval v posudzovaní plnenia požiadaviek podľa nového vydania normy ISO/IEC 17024:2012 v rámci prechodného obdobia, ktoré končí 1.7.2015, posúdenie plnenia požiadaviek podľa uvedenej normy bolo vykonané zatiaľ u 95% akreditovaných subjektov,
- v regulovanej oblasti postupoval podobne, ako pri certifikácii produktov a vykonal 1 posudzovanie za účasti pracovníkov UNMS SR.

V oblasti akreditácie orgánov certifikujúcich systémy manažérstva, produkty a osoby SNAS v roku 2014 vykonal a ukončil 335 akreditačných služieb (akreditácií, reakreditácií, rozšírení akreditácií, svedeckých posúdení, plánovaných a mimoriadnych dohľadov) a rozpracoval 64 akreditačných služieb, ktoré budú ukončené v roku 2015. Aj keď v porovnaní s rokom 2013 počet vykonaných a ukončených akreditačných služieb v roku 2014 klesol o 12,5 %, nejde o klesajúci trend. Počet poskytnutých akreditačných služieb ostáva na úrovni priemeru rokov 2011 – 2014 (336 akreditačných služieb). Rozdiely v jednotlivých rokoch súvisia najmä s nerovnomerným počtom svedeckých posudzovaní, ktoré sú súčasťou akreditácie certifikačných orgánov a ich počet závisí od typu poskytovanej akreditačnej služby.

Z troch oblastí certifikácie sú najsilnejšie zastúpené certifikačné orgány certifikujúce systémy manažérstva s počtom vydaných osvedčení 96. V oblasti certifikácie produktov je vydaných 26 a v oblasti akreditácie osôb 17 osvedčení o akreditácii.

Akreditácia environmentálnych overovateľov

V roku 2014 v oblasti akreditácie environmentálnych overovateľov SNAS

- v súlade s čl. 24 Nariadenia (ES) č. 1221/2009 (EMAS) vykonal dohľad nad zahraničným overovateľom, ktorý oznámil, že plánuje vykonať overovanie a validáciu environmentálneho vyhlásenia na území SR,
- naďalej úspešne realizoval spoluprácu s MŽP SR a so Slovenskou agentúrou životného prostredia v danej oblasti akreditácie.

Počet vydaných osvedčení v oblasti akreditácie environmentálnych overovateľov sa nezmenil, naďalej je len jeden akreditovaný subjekt v tejto oblasti. Počet registrovaných organizácií v SR zapojených do EMAS je len 4.

Akreditácia overovateľov emisií skleníkových plynov

V roku 2014 v oblasti verifikácie

- bolo na základe žiadosti SNAS o rozšírenie EA MLA signatárstva o novú oblasť, verifikáciu pre EU-ETS schému podľa EN ISO 14065 a nariadenia Komisie (EÚ) 600/2012 vykonané vzájomné hodnotenie pre túto schému,
- SNAS získal koncom roka rozšírenie svojho signatárstva EA MLA o túto schému,
- SNAS naďalej sa úspešne realizuje spoluprácu s Ministerstvom životného prostredia SR – Odborom zmeny klímy.
- SNAS sa aktívne zúčastňoval na pravidelných zasadnutiach EU ETS Network Group pre danú oblasť akreditácie.

V oblasti akreditácie overovateľov emisií skleníkových plynov bolo v roku 2014 vykonaných a ukončených 12 akreditačných služieb, z toho jedna nová akreditácia. Celkový počet platných osvedčení o akreditácii je 6. Je predpoklad, že v budúcich rokoch počet akreditačných služieb v tejto oblasti zostane na úrovni roku 2014. V rámci tejto schémy SNAS vykonáva dohľad každý rok.

4 Správna laboratórna prax

SNAS okrem akreditačných služieb vykonávaných na základe zákona č. 505/2009 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody v znení zákona č. 307/2013 Z. z., vykonáva aj inšpekciu a overovanie testovacích pracovísk v oblasti dodržiavania zásad správnej laboratórnej praxe (ďalej SLP) podľa osobitných predpisov. Povinnosti SNAS pri hodnotení súladu práce testovacích pracovísk so zásadami SLP pri vykonávaní neklinických štúdií zdravotnej a environmentálnej bezpečnosti chemických látok sú uvedené v zákone č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon), ako aj v nariadení vlády č. 320/2010 Z. z. v znení nariadenia vlády č. 92/2012, ktorým sa upravujú činnosti testovacích pracovísk a činnosti inšpektorov vykonávajúcich inšpekcie, audit a overovanie dodržiavania zásad SLP.

Pri vykonávaní inšpekcií v zahraničí postupuje SNAS podľa smerníc EU pre oblasť SLP 2004/10/EC a 2004/9/EC, v súlade so zásadami SLP OECD uvedenými v rozhodnutí - 1981 Council Act Decision [C (81)30/Final] vzťahujúcemu sa k vzájomnému uznávaniu údajov (Decision of 12 May 1981 on the Mutual Acceptance of Data in the assessment of chemicals) a rozhodnutí – odporúčaní Rady o dodržiavaní zásad správnej laboratórnej praxe - 1989 Council Decision Recommendation on Compliance with Principles of Good Laboratory Practice [C (89)87/Final].

Túto činnosť SNAS vykonáva prostredníctvom odborného garanta pre SLP, ktorý je začlenený pod odbor akreditácie laboratórií a inšpekčných orgánov, za využívania aj externých inšpektorov SLP.

V súlade s Národným programom dodržiavania zásad SLP v Slovenskej republike boli v roku 2014 vykonané všetky plánované inšpekcie podľa harmonogramu inšpekcií. Bolo vykonaných a ukončených 14 inšpekcií (z toho 1 udelenie, 4 obnovenia platnosti osvedčenia, 1 predinšpekcia – v Rusku a 8 dohľadov). Rozpracované boli 1 predinšpekcia na Ukrajine a jedna inšpekcia za účelom obnovenia platnosti osvedčenia. Jeden dohľad bol na žiadosť testovacieho pracoviska presunutý z roku 2014 na marec 2015.

Prehľad uskutočnených služieb v oblasti dodržiavania zásad SLP v roku 2014

Počet ukončených služieb za účelom				
udelenia osvedčenia	obnovenia osvedčenia	rozšírenia osvedčenia	dohľadu	SPOLU
1	4	1	8	14

Prehľad rozpracovaných služieb v oblasti dodržiavania zásad SLP v roku 2014

Počet rozpracovaných služieb za účelom				
udelenia osvedčenia	obnovenia osvedčenia	rozšírenia osvedčenia	dohľadu	SPOLU
0	1	1	1	3

V posledných dvoch rokoch zostával počet testovacích pracovísk zaradených do Národného programu monitorovania SLP v Slovenskej republike zhruba na rovnakej úrovni. V roku 2014 sme opätovne zaznamenali zvýšený záujem hlavne zo zahraničia – Ukrajina, Ruská federácia, Srbsko, kde sú viaceré pracoviská v štádiu príprav na udelenie osvedčenia. Väčšiemu rozšíreniu aktivít v Rusku však momentálne bráni politická situácia a odporúčanie OECD pozastaviť nové aktivity do vyriešenia situácie s Ukrajinou.

Slovensko sa aktívne zapája aj do činnosti pracovných skupín SLP pri EK a OECD. Spolupracujeme aj s Pracovnou skupinou pri European Medical Agency. V rámci týchto aktivít sa zapájame do pripomienkovania rôznych dokumentov.

Zástupca SNAS sa zúčastňuje rokovaní Koordinačného výboru na Ministerstve zahraničných vecí, k záležitostiam týkajúcich sa OECD a SLP. V roku 2014 bol za pomoci predsedníčky KV MZV a Stálej misie Slovenska pri OECD, z prostriedkov Ministerstva školstva, vedy výskumu a športu Slovenskej republiky zaplatený poplatok 10 000.-€, za evaluáciu OECD ktorá sa uskutoční v roku 2015.

SNAS, aj vzhľadom na vyšší vekový priemer súčasných externých inšpektorov, začal v roku 2014 s prípravou nových inšpektorov SLP z radov zamestnancov SNAS. Základného školenia sa zúčastnili 4 zamestnanci, celkovo absolvovali 4 dni školenia, po úspešnom absolvovaní testov sú momentálne zaradení v ďalšej príprave, zúčastňujú sa ako pozorovatelia inšpekcií. Po absolvovaní pozorovaní sa začnú zúčastňovať inšpekcií ako monitorovaní inšpektori v tréningu.

V decembri 2014 sa uskutočnilo každoročné zdokonaľovacie školenie inšpektorov SLP, kde boli aktuálne prednášané informácie z rokovaní OECD a EK a z riešenia technických problémov pri inšpekciách. Pre Slovenskú zdravotnícku univerzitu v Bratislave bol v spolupráci s inšpektormi pripravený Tematický kurz, ktorého sa zúčastnilo 25 zástupcov testovacích pracovísk z celého Slovenska.

5 Systém manažérstva

Ciele kvality

SNAS si v roku 2014 vytýčil 11 merateľných cieľov kvality, ktoré sa týkali nasledovných tém:

- úspešne zvládnuť re-evaluáciu EA pre všetky oblasti akreditácie, v ktorých je SNAS signatárom EA MLA,
- úspešne zvládnuť prvú evaluáciu EA pre novú oblasť overovateľov emisií skleníkových plynov a rozšírenie statusu signatára SNAS EA MLA o túto oblasť,
- úspešne zvládnuť re-evaluáciu FALB pre oblasť environmentálnych overovateľov,
- splniť plány činnosti SNAS vytýčené v danom roku,
- rozvíjať spoluprácu s akreditačnými orgánmi krajín EÚ zameranú na vzájomnú výmenu informácií, skúseností, odborných posudzovateľov a vykonávať cezhraničné akreditačné služby v súlade so zásadami cezhraničnej akreditácie EA, ILAC a IAF,
- trvalé poskytovať kvalitné akreditačné služby všetkým žiadateľom, ktorí o ne požiadali, a to vo všetkých oblastiach činností, pre ktoré je akreditácia účelná, odôvodnená a nie je v rozpore so žiadnymi právnymi predpismi,
- zefektívniť a zintenzívniť spoluprácu s regulačnými autoritami SR, najmä s ÚNMS SR, MDVRR SR, MZ SR a MŽP SR v záujme aplikácie akreditácie v regulovanej sfére a pri overovaní a monitorovaní súladu testovacích pracovísk so zásadami SLP v spolupráci s inšpektormi nominovanými MZ SR.

Interné audity

V roku 2014 bolo celkovo vykonaných 21 interných auditov, z toho 8 horizontálnych, 6 vertikálnych a 7 svedeckých auditov.

Horizontálne interné audity boli zamerané na kontrolu implementácie všetkých ustanovení normy ISO/IEC 17011 a požiadaviek medzinárodných organizácií v oblasti akreditácie (EA, ILAC, IAF) do interných politík, postupov a zásad SNAS.

Vertikálne interné audity boli zamerané na preskúmanie záznamov z vykonaných posudzovaní v jednotlivých oblastiach akreditácie.

Účelom svedeckých interných auditov bolo preverenie aplikácie záväzných politík, postupov a zásad v praxi pozorovaním výkonu posudzovania na mieste v 5 naplánovaných oblastiach akreditácie a v 2 procesoch rozhodovania vo veci akreditácie.

Protokoly, záznamy a výsledky z tejto činnosti sú súčasťou spisového materiálu oddelenia manažéra kvality SNAS.

Vzdelávacie aktivity

SNAS v roku 2014 uskutočnil 17 školení pre vedúcich posudzovateľov, posudzovateľov, expertov a pre vedúcich inšpektorov a inšpektorov SLP. Prehľad uskutočnených školení je uvedený v tabuľke:

Názov školenia	Predpis	Miesto konania	Dátum konania
Akreditácia certifikačných orgánov certifikujúcich systémy manažérstva kvality podľa ISO/IEC 17021:2011 a ISO/IEC TS 17021-3:2013	ISO/IEC 17021:2011 ISO/IEC TS 17021-3:2013	SNAS Bratislava	7.3.2014
Základné školenie SNAS pre nových inšpektorov SLP – časť I.	SLP	SNAS Bratislava	31.03.2014
Akreditácia certifikačných orgánov certifikujúcich systémy manažérstva bezpečnosti potravín podľa ISO/IEC 17021:2011 a ISO/TS 22003:2013; Požiadavky normy ISO 22000:2005	ISO 22000:2005	SNAS Bratislava	14.4.2014
Akreditácia overovateľov emisií skleníkových plynov (Aktualizované dokumenty SNAS, norma ISO 14066:2011)	ISO 14066:2011	SNAS Bratislava	16.5.2014
Základné školenie SNAS pre nových inšpektorov SLP – časť II.	SLP	SNAS Bratislava	16.05.2014
Akreditácia certifikačných orgánov certifikujúcich systémy manažérstva bezpečnosti informácií podľa ISO/IEC 27001:2013	ISO/IEC 27001:2013	SNAS Bratislava	9.6.2014
Základné školenie SNAS pre nových inšpektorov SLP – časť III.	SLP	SNAS Bratislava	09.06.2014
Akreditácia certifikačných orgánov certifikujúcich systémy manažérstva Požiadavky noriem v oblasti systémov manažérstva (QMS, EMS, SM BOZP) a legislatívne požiadavky	ISO 9001 ISO 14001 OHSAS 18001	SNAS Bratislava	19.-20.6.2014
Akreditácia certifikačných orgánov (Certifikácia systémov manažérstva, produktov a osôb)	-	SNAS Bratislava	25.6.2014
Úvodné zaškolenie expertov do posudzovacieho procesu SNAS	-	SNAS Bratislava	3.7.2014
Základné školenie SNAS pre nových inšpektorov SLP – časť IV.	SLP	SNAS Bratislava	04.08.2014
Zdokonaľovacie školenie VP+P SNAS pre Inšpekčné orgány	ISO/IEC 17020:2012; MSA -I/02; ILAC-P15:06/2014	SNAS Bratislava	11.9.2014
Zdokonaľovacie školenie VP a P:Aktualizácia predpisov SNAS;	IP - 2	SNAS Bratislava	27.9.2014
Akreditácia certifikačných orgánov certifikujúcich systémy manažérstva, produkty a osoby	-	SNAS Bratislava	16.- 17.10.2014
Zdokonaľovacie školenie VP a P SNAS: ISO 15189:2012	ISO 15189:2012	SNAS Bratislava MEDIREX Košice	7.11. 11.11.
Školenie energetického manažérstva podľa normy ISO 50001:2011	ISO 50001:2011	BUREAU VERITAS SLOVAKIA, BA	6.-7.11.2014
Zdokonaľovacie školenie SNAS pre inšpektorov SLP	SLP	SNAS Bratislava	17.12.2014

V roku 2014 bolo uskutočnených 6 interných školení pre pracovníkov SNAS, ich prehľad je uvedený v tabuľke:

Témy školenia	Dátum konania
Zdokonaľovacie školenie interných audítorov SNAS	26.11.2014
RR-2: Cenník služieb SNAS	14.5.2014
Školenia užívateľov a administrátorov nového IS	12.11.2014
Komunikačné a prezentačné zručnosti Predchádzanie a zvládanie konfliktov, seba riadenie	29.04.2014
Interná riadená dokumentácia	14.5.2014 26.11.2014

Sťažnosti, odvolania a iné podania

V roku 2014 boli na SNAS doručené:

- 3 sťažnosti na činnosť SNAS
- 2 odvolania voči rozhodnutiu SNAS
- 31 podnetov

Z 3 doručených **sťažností**, z ktorých 2 boli opakované sťažnosti, ani jedna nebola opodstatnená. Všetky sťažnosti boli vybavené v stanovenom čase.

Z 2 doručených **odvolaní** sa subjektov voči rozhodnutiu SNAS vo veci akreditácie bolo 1 opodstatnené a 1 neopodstatnené odvolanie. Všetky odvolania boli vybavené v stanovenom čase.

Všetky sťažnosti a odvolania boli riešené neustranne a nezávisle ad-hoc vymenovanými komisiami a každému podávateľovi bola v stanovenom čase zaslaná odpoveď.

Z 31 zaregistrovaných **podnetov** bol 1 z roku 2013 a 30 z 2014.

Predmetom 12 podnetov bol nesúhlas žiadateľa o akreditáciu/akreditovanej osoby s navrhnutým zložením posudzovacej skupiny, z ktorých 11 bolo opodstatnených a 1 neopodstatnený, predmetom 18 podnetov bola požiadavka na preverenie činnosti akreditovaných osôb, z ktorých 13 bolo neopodstatnených, 3 opodstatnené a 2 čiastočne opodstatnené a predmetom 1 podania bol dotaz na bližšie informácie týkajúce sa akreditácie akreditovanej osoby, v prípade ktorého nemožno vyhodnocovať opodstatnenosť alebo neopodstatnenosť.

Spätná väzba

V 2014 bolo na SNAS doručených 55 dotazníkov spokojnosti CAB s priebehom posudzovaní na mieste, čo v porovnaní s celkovým počtom vykonaných akreditácií a reakreditácii v danom roku znamená 42,6% návratnosť.

Hodnotenie kritérií 1 až 21 v roku 2014 dosiahlo celkovú priemernú hodnotu 1,07, čo je uspokojivý výsledok hodnotenia výkonu hlavných posudzovaní SNAS (akreditácia, reakreditácia) orgánmi posudzovania zhody.

Všetky návrhy na zlepšenie a pripomienky v dotazníkoch spokojnosti od orgánov posudzovania zhody boli riešené na úrovni manažmentu SNAS.

Dokumentácia

V roku 2014 bol/bolo v SNAS:

- zaktualizovaných 62 dokumentov
- vydaných 6 nových interných dokumentov
- zrušený 1 interný dokument
- vykonaných 13 revízií bez zmien

Prehľad výsledkov revízie interných riadených dokumentov v r. 2014

Druh riadeného dokumentu	Dokumenty		Zrušené dokumenty
	Nové	Aktualizované	
Príručka kvality		1	
Národný program kvality SR		1	
Rozhodnutia riaditeľa – Politiky	3	9	
Rozhodnutia riaditeľa – Štatúty		3	
Rozhodnutia riaditeľa – Ostatné	1	4	
Interné smernice		3	
Interné predpisy		11	
Metodické smernice na akreditáciu:			
- všeobecné a prierezové		6	
- laboratória		1	1
- inšpekčné orgány		4	
- certifikačné orgány		10	
- správna laboratórna prax	1		
- environmentálni overovatelia		5	
- overovatelia GHG	1	4	
- akreditácia pre účely notifikácie			
S P O L U	6	62	1

6 Externé audity

Evaluácie

SNAS sa v roku 2014 podrobil 3 evaluáciám zo strany EA a FALB, z ktorých dve boli plánované a jedna bola uskutočnená na základe žiadosti SNAS o rozšírenie EA MLA o novú oblasť verifikáciu.

Evaluácia EA

Evaluácia zo strany EA pre oblasti kalibrácie, skúšania (vrátane medicínskeho vyšetrovania), inšpekcie, certifikácie produktov, certifikácie systémov manažérstva a certifikácie osôb bola uskutočnená v dňoch 24.2. - 28.2.2014. Konečné rozhodnutie bolo prijaté na 32. zasadnutí Rady pre multilaterálne dohody (EA MAC) dňa 2.10.2014 v tomto znení:

SNAS zostáva signatárom EA-MLA v oblasti:

- ✓ kalibrácie
- ✓ skúšania (vrátane medicínskeho vyšetrovania)
- ✓ inšpekcie
- ✓ certifikácie produktov
- ✓ certifikácie systémov manažérstva
- ✓ certifikácie osôb

Prvá evaluácia pre rozšírenie EA MLA signatárstva SNAS o novú oblasť verifikáciu pre EU-ETS schému podľa EN ISO 14065 a nariadenia Komisie (EÚ) 600/2012 bola vykonaná v dňoch 2.6. – 5.6.2014.

Konečné rozhodnutie bolo prijaté na 32. zasadnutí Rady pre multilaterálne dohody (EA MAC) dňa 2.10.2014 v tomto znení:

SNAS sa stáva signatárom EA-MLA v novej oblasti:

- ✓ verifikácie

Evaluácia FALB

Evaluácia pre schému Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS) typu C pre oblasť environmentálneho overovania podľa nariadenia EP a R (ES) 1221/2009 a ISO/IEC 17021 bola zrealizovaná

v dňoch 22.9.-23.9.2014. Výsledky rozhodnutia FALB budú dostupné s najväčšou pravdepodobnosťou na jar 2015.

Počas uvedených evaluácií bolo navštívených a svedecky posúdených 9 orgánov posudzovania zhody pri 3 reakreditáciách a 7 dohladoch v celkovom počte 48 človekodní vrátane posudzovaní v priestoroch SNAS.

Evaluácia OECD

Aktivita v tejto oblasti je plánovaná na apríl roku 2015.

Monitoring ÚNMS SR

Keďže v roku 2014 sa SNAS podrobil 3 evaluáciám, ktoré pokryli celý rozsah jeho činností, nebolo potrebné vykonať ďalšie monitorovanie jeho činnosti.

Kontrola nad správou registratúry

V roku 2014 nebola vykonaná žiadna kontrola nad správou registratúry. Najbližšia kontrola nad správou registratúry je plánovaná na rok 2015.

7 Medzinárodné aktivity

Súčasná pozícia v medzinárodnom kontexte

SNAS je riadny člen medzinárodných organizácií EA, ILAC, IAF a signatárom všetkých doteraz existujúcich dohovorov týchto organizácií o vzájomnom uznávaní MLA a MRA:

- EA MLA pre oblasti akreditácie kalibračných a skúšobných laboratórií,
- EA MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich systémy manažérstva kvality,
- EA MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich systémy environmentálneho manažérstva,
- EA MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich produkty,
- EA MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich osoby,
- EA MLA pre oblasť akreditácie inšpekčných orgánov,
- ILAC MRA pre oblasti akreditácie kalibračných a skúšobných laboratórií,
- ILAC MRA pre oblasť akreditácie inšpekčných orgánov,
- IAF MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich produkty,
- IAF MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich systémy manažérstva kvality,
- IAF MLA pre oblasť akreditácie certifikačných orgánov certifikujúcich systémy environmentálneho manažérstva,
- IAF MLA pre v oblasti certifikácie produktov v schéme GlobalG.A.P. IFA General Regulations.

SNAS aj v roku 2014 plnil všetky členské záväzky aj záväzky signatára, aby si udržal svoj status poskytovateľa medzinárodne uznávaných akreditácií.

Plnenie medzinárodných záväzkov

SNAS ako člen EA, ILAC, IAF a FALB sa povinne zúčastňoval na zasadnutiach všetkých výborov, pracovných skupín a valných zhromaždení týchto medzinárodných organizácií a intenzívne spolupracoval na pripomienkovaní pripravovaných povinných aplikačných dokumentov alebo prieskumoch a poskytoval svojich odborných pracovníkov, ktorí majú od EA udelený status evaluátora ako členov evaluačných tímov na účely evaluácie/re-evaluácie iných akreditačných orgánov.

Zasadnutia orgánov medzinárodných organizácií

P.č.	Podujatie	Krajina	Mesiac
1.	Zasadnutie EA CC	Nórsko	marec
2.	Zasadnutie EA IC	Nórsko	marec
3.	Zasadnutie WG GLP EC	Belgicko	marec
4.	Zasadnutie EA LC	Malta	marec
5.	Zasadnutie EA HHC	Belgicko	marec
6.	Zasadnutie EU ETS Network Group	Nemecko	apríl
7.	Zasadnutie FALB	Grécko	apríl
8.	Zasadnutie EA MAC	Poľsko	apríl
9.	Zasadnutie EA GA	Česká republika	máj
10.	Zasadnutie EA LC	Veľká Británia	september
11.	XXXII. plenárne zasadnutie C.I.P. (Medzinárodnej stálej komisie na skúšky ručných palných zbraní)	Belgicko	október
12.	Zasadnutie EA CC EU ETS NG	Fínsko	október
13.	Zasadnutie IAF/ILAC GA	Kanada	október
14.	Zasadnutie Výboru EA CC	Grécko	október
15.	Zasadnutie Výboru EA IC	Grécko	október
16.	Zasadnutie EA MAC	Belgicko	október
17.	Zasadnutie EA ETS A and V Forum	Belgicko	november
18.	Zasadnutie FALB	Taliansko	november
19.	Zasadnutie EA GA	Holandsko	november
20.	Zasadnutie GLOBALG.A.P.	Veľká Británia	november

Medzinárodné školenia

P.č.	Podujatie	Krajina	Mesiac
1.	Školenie ISO 15189	Fínsko	jún
2.	Školenie posudzovateľov pre oblasť ekologického poľnohospodárstva podľa EN 45011/ISO-Guide 65 a ISO/IEC-Guide 17065	Nemecko	jún
3.	Zdokonaľovacie školenie o norme ISO/IEC 17065: 2012	Malta	október
4.	OECD Training Course pre inšpektorov GLP	Veľká Británia	október
5.	Konferencia „Referenční materiály a mezilaboratorní porovnávání zkoušek“	Česká republika	november

Poskytovanie evaluátorov EA a inšpektorov SLP OECD

SNAS v súlade s požiadavkami EA/OECD poskytuje na vyžiadanie EA/OECD svojich pracovníkov, ktorí prešli školením evaluátorov a boli zaradení do EA/OECD databázy, na výkon vzájomných hodnotení. V súčasnosti má SNAS 4 evaluátorov pre EA a 1 pre OECD, ktorých počet plánuje v 2015 zvýšiť na 8.

V roku 2014 sa zdokonaľovacieho školenia evaluátorov zúčastnil 1 pracovník.

P.č.	Podujatie	Krajina	Mesiac
1.	Školenie EA evaluátorov	Belgicko	december

Cezhraničná akreditácia

SNAS v súlade s požiadavkami nariadenia pravidlami cezhraničnej akreditácie vykonáva akreditačnú činnosť aj v zahraničí. Prehľad platných osvedčení vydaných SNAS v rámci cezhraničnej akreditácie k 31.12.2014 znázorňuje tabuľka:

Oblasť akreditácie	Bielorusko	Bulharsko	Česká republika	Kazachstan	Moldavsko	Ruská federácia	Slovinsko	Ukrajina	Uzbekistan	Celkový súčet
Kalibračné laboratóriá						1				1
Skúšobné laboratóriá	1	2		4	1	1		1		10
Inšpekčné orgány										
Certifikačné orgány certifikujúce osoby										
Certifikačné orgány certifikujúce QMS										
Plnenie notifikač./autorizač. požiadaviek			2							2
Organizátori skúšok spôsobilosti		1								1
Dodržiavanie zásad SLP						1		1		2
Celkový súčet	1	3	2	4	1	3		2		16

Medzinárodná spolupráca

SNAS v rokoch 2008 – 2014 podpísal 18 dohôd o vzájomnej spolupráci a/alebo o subdodávkach akreditačných služieb s 12 krajinami:

P.č.	Akreditačný orgán	Krajina	Medzinárodná dohoda	
			O spolupráci	O subdodávkach
1.	ACCREDIA	Taliansko		X
1.	ATS	Srbsko	X	X
2.	BSCA	Bielorusko	X	
3.	CAI	Česká republika	X	X
4.	CAECP	Moldavsko	X	
5.	DAkkS	Nemecko	X	X
6.	NABCB	India		X
7.	NAT	Maďarsko		X
8.	NAAU	Ukrajina	X	X
9.	NCA	Kazachstan	X	
10.	RusAccreditacion	Rusko	X	
11.	SA	Slovinsko	X	X
12.	UKAS	Veľká Británia		X
S P O L U			9	9

8 Hospodárenie

V roku 2014 SNAS hospodáril v súlade so schváleným rozpočtom nákladov a výnosov.

Výnosy v roku 2014 dosiahli výšku 1 600 620 EUR, čo predstavuje 102,9 % plnenia rozpočtu. Najväčší podiel na výnosoch mali tržby za dohľady v celkovej výške 386 584 EUR. V roku 2014 nebol SNAS poskytnutý príspevok zo štátneho rozpočtu.

Náklady v roku 2014 dosiahli výšku 1 594 035 EUR, čo predstavuje 102,5 % plnenia rozpočtu. Najväčší podiel na nákladoch mali osobné náklady vo výške 1 138 680 EUR. Členské príspevky do ILAC, IAF, EA predstavovali v roku 2014 spolu 21 284 EUR.

Hospodársky výsledok v roku 2014 dosiahol výšku 6 585 EUR. Hospodárenie SNAS za rok 2014 je detailnejšie rozpracované v Účtovnej závierke SNAS za rok 2014 a vo Výročnej správe o hospodárení SNAS za rok 2014.

9 Zhodnotenie roku 2014

Pôsobenie SNAS a činnosti v roku 2014 boli plne v súlade s jej poslaním poskytovať akreditáciu orgánov posudzovania zhody v zmysle medzinárodnej normy EN ISO/IEC 17011: „Všeobecné požiadavky na akreditačné orgány akreditujúce orgány posudzovania zhody“ a zákona č. 505/2009 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým sa do právneho poriadku Slovenskej republiky transponovala nová politika Európskej únie v oblasti akreditácie výrazne posilňujúca význam a vážnosť akreditácie v európskom kontexte schválením Nariadenia EP a R (ES) č. 765/2008. SNAS svojou činnosťou zastáva dôležitú úlohu v národnom systéme posudzovania zhody pri akreditácii právnických a fyzických osôb pôsobiacich v regulovanej a neregulovanej oblasti.

Začiatkom roku 2014 bol zavedený do praxe nový spôsob stanovovania ceny za akreditáciu, pričom konečná cena pre akreditované subjekty je stanovená na základe narastania počtu určujúcich údajov a nezávisí už od počtu dní posúdenia na mieste ani od počtu členov posudzovacej skupiny ako tomu bolo v minulosti. Zaviedol sa ročný poplatok za udržiavanie akreditácie a SNAS pristúpil na prehodnotenie frekvencie výkonu dohľadov počas akreditačného cyklu. Tieto zmeny prispievajú k prehľadnejšiemu stanoveniu ceny za akreditáciu a pomôžu subjektom lepšie si plánovať náklady na udržiavanie akreditácie.

Vďaka opatreniam vykonaným v predchádzajúcom období SNAS úspešne zvládol náročnú reevaluáciu EA pre všetky oblasti akreditácie, v ktorých je SNAS signatárom EA MLA, úspešne zvládol prvú evaluáciu EA pre novú oblasť overovateľov emisií skleníkových plynov a bol mu rozšírený status signatára EA MLA o túto oblasť a v neposlednom rade úspešne zvládol reevaluáciu FALB pre oblasť environmentálnych overovateľov, kde sa konečné rozhodnutie očakáva začiatkom roku 2015.

Opatreniami zavedenými na zefektívnenie procesu výkonu posudzovania sa nám podarilo znížiť priemernú dobu trvania služby na 112 dní. Poznatky získane z výkonu interných auditov, zameraných na rôzne oblasti fungovania systému kvality, sme využívali na skvalitnenie výkonu posudzovania ako aj na celkové zjednodušovanie celého systému.

V záujme podpory akreditácie ako prostriedku posudzovania spôsobilosti subjektov posudzovania zhody v regulovanej oblasti SNAS zintenzívil spoluprácu s notifikujúcimi autoritami v oblasti akreditácie pre účely notifikácie týkajúcej sa európskych smerníc Nového prístupu.

V oblasti medzinárodných aktivít sa SNAS v roku 2014 zúčastňoval všetkých povinných stretnutí na úrovni EA, ILAC, IAF, FALB a OECD. Jediným limitujúcim prvkom v tejto oblasti je nedostatok zdrojov na financovanie rozsiahlejších aktivít v danej oblasti.

SNAS v súlade s dlhodobým zámerom realizoval školenia pre interných a externých spolupracovníkov. Školenia boli zamerané na oboznámenie sa so zmenami v jednotlivých dokumentoch alebo postupoch.

Všetky úlohy vytýčené SNAS na rok 2014 boli splnené alebo sú priebežne dlhodobo plnené.

10 Výhľad na rok 2015

Medzi najdôležitejšie aktivity SNAS v roku 2015 bude patriť implementácia nového informačného systému. Zavedenie tohto systému pomôže sprehľadniť celý proces akreditácie od samotného prijatia žiadosti až po konečné rozhodnutie vo veci udelenia akreditácie.

Bude nevyhnutné stabilizovať zavedený systém, ktorý bol zo strany evaluátorov hodnotený ako systém spĺňajúci všetky požiadavky kladené na akreditačné orgány akreditujúce orgány posudzovania zhody vrátane implementácie všetkých povinných aplikačných dokumentov.

Naďalej bude SNAS klásť veľký dôraz na vzdelávanie posudzovateľov a ich jednotnú interpretáciu požiadaviek medzinárodných dokumentov, podľa ktorých sa vykonáva akreditácia.

V personálnej oblasti bude SNAS klásť dôraz na zabezpečenie dostatočného počtu kompetentných ľudských zdrojov na výkon činností, ktorých zabezpečovanie mu vyplýva zo zákona.

Strednodobý výhľad

Strednodobý výhľad na obdobie najbližších 5 rokov predpokladá plnenie týchto zámerov:

V oblasti akreditačných činností:

- trvalé poskytovanie kvalitných akreditačných služieb vo všetkých oblastiach, ktoré sú vyžadované v národnom hospodárstve,
- úzka a efektívna spolupráca s regulačnými autoritami Slovenskej republiky, najmä s Úradom pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky, s Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky a Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky v záujme aplikácie akreditácie v regulovanej sfére a pri overovaní a monitorovaní súladu testovacích pracovísk so zásadami správnej laboratórnej praxe,
- zintenzívnenie využívania akreditácie zo strany regulačných autorít pri preverovaní odbornej spôsobilosti subjektov,
- zintenzívnenie spolupráce so zainteresovanými stranami a spoločná príprava nových akreditačných schém pre nové oblasti akreditácie,
- udržiavanie a zlepšovanie systému manažérstva kvality pre úspešné podstúpenia vzájomných hodnotení organizáciami EA, FALB a OECD.

V oblasti legislatívy:

- presadzovanie využívania akreditácie v regulovanej oblasti zo strany regulačných autorít,
- aktívna účasť SNAS pri tvorbe jednotného právneho rámca pre akreditáciu v regulovanej oblasti.

V oblasti medzinárodnej akceptácie:

- zabezpečenie trvalého uznania SNAS v celosvetovom meradle, na základe medzinárodných dohôd a dohovorov o vzájomnom uznávaní EA, ILAC, IAF a FALB vo všetkých oblastiach akreditácie, v ktorých je SNAS signatárom,
- plnenie záväzkov vyplývajúcich z členstva SNAS v medzinárodných organizáciách, v ich výboroch a pracovných skupinách.

V oblasti cezhraničnej akreditácie a spolupráce:

- poskytovanie akreditačných služieb v zahraničí a rozvíjanie spolupráce so zahraničnými akreditačnými orgánmi v súlade so zásadami stanovenými v nariadení EP a R a v povinných aplikačných dokumentoch EA, ILAC, IAF a FALB.

Zoznam použitých skratiek

AQAP	- Allied Quality Assurance Publications
BLA	- Bilateral Agreement
BSCA	- Belarusian State Center for Accreditation
CO	- Certifikačné orgány
DAkKS	- Deutsche Akkreditierungsstelle
EA	- Európska spolupráca na akreditáciu (European co-operation for Accreditation)
EA CC	- Výbor EA pre certifikačné orgány
EA HHC	- Horizontálny harmonizačný výbor EA
EA IC	- Výbor EA pre inšpekčné orgány
EA LC	- Výbor EA pre laboratóriá
EA MAC	- Rada EA pre multilaterálne dohovory
EC/EK	- Európska komisia, (European Commission)
EFTA	- Európske združenie voľného obchodu, (European Free Trade Association)
EMS	- Environmentálny manažérsky systém, (Environmental Management System)
EMAS	- Eco-Management and Audit Scheme
ES	- Európska smernica
EN	- Európska norma
EP	- Európsky parlament
EÚ	- Európska únia
FALB	- Fórum akreditačných a licenčných orgánov
FSMS	- Food Safety Management System
GLP	- Good Laboratory Practice
IAF	- Medzinárodné akreditačné fórum, (International Accreditation Forum)
IC	- International Comparison
ILAC	- Medzinárodná spolupráca na akreditáciu laboratórií, (International Laboratory Accreditation Cooperation)
IEC	- International Electrotechnical Commission
ILC	- Interlaboratory Comparison
ISMS	- Information Security Management Systems
ISO	- International Organization for Standardization
MH SR	- Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MLA	- Multilateral Agreement
MRA	- Mutual Recognition Arrangement
OCO	- Odbor certifikačných orgánov a overovateľov
OLIS	- Odbor akreditácie laboratórií, inšpekčných orgánov a SLP
OECD	- Organisation for Economic Co-operation and Development
OH&S MS	- Occupational Health and Safety Management Systems
PT	- Proficiency testing
R	- Rada
QMS	- Quality Management Systems
SAR	- Slovenská akreditačná rada
SFCS	- Slovak Forest Certification Scheme
SLP	- Správna laboratórna prax
SMU	- Slovenský metrologický ústav
SNAS	- Slovenská národná akreditačná služba
STU	- Slovenská technická univerzita
SZU	- Slovenská zdravotnícka univerzita
UKAS	- United Kingdom Accreditation Service
ÚNMS SR	- Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky
WG	- Working Group
ZP	- Zdravotnícke pomôcky